

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

VI. De altera appellationis specie, quando constitutionies regiæ læduntur.
Quæ aut canones confirming, (de quibus dictum) aut de beneficiis
decernunt, (qua de re dicetur alibi) aut de ordine litium ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15591

& acerrimum judicium in id convertit, ut veterum vestigiis sibi perspecte cognitis insistens, rationem quandam aggrederetur, qua, retenta regij imperij auctoritate integrâ & illibata, ecclesiasticae jurisdictionis & disciplinæ vigor per appellations ab abusu juvaretur potius quam infringatur. Ea de re vir ille summus, auctore Eminentissimo Cardinali Duce Richelio, (in quo utraque dignitas felici & amico fecere conjuncta est) jussu Principis constitutionem pro munere suo molitur (cujus sententiam solita facundia, occasione cuiusdam negotij quod in Confilio regio discutiebatur, Consiliarii Consistorianis communicavit) qua Sacerdotij & Imperij Concordia plenissimè foveatur.

V. Enimvero quia contingere solet aliquando ut magistratus, præter sententiam Regum, ecclesiasticae jurisdictioni injuriam faciant, iisque se rebus immisceant à quibus ex præscripto legum & canonum temperare debent, relictum est etiam Episcopis appellations ab abusu remedium adversus ipsa supremarum Curiarum tribunalia, quæ Sanctioris Consistorij decretis rescinduntur. Eorum aliqua recensentur à Decisionum Collectoribus, quorum antiquius esse puto illud quod anno M D L I V. latum, Curia Tolosanæ placitum rescidit, quæ Clericorum incontinentium emendationem ab Episcopis neglectam ad se traxerat. Anno quoque M D L I V. rescissum fuit Curia Rotomagensis decretum de ordine Litaniarum à Rege indicitarum & Prædicatoris electione. Tandem Edicto constitutum fuit ut si de imminuta iurisdictione ecclesiastica conquererentur Episcopi, judicum inferiorum usurpatio à Curia supream reprimetur: si vero ipsæ Curia in eo peccarent, Consistorij regij decreto earum invasio compesceretur.

VI. Sequitur aliud quod regiarum constitutionum lassionem respicit. Quæ aut canones confirmant, (de quibus jam dictum est) aut de beneficiis decernunt, (qua de redditur abundè tomo tertio) aut litium instituendarum tam in caussis civilibus quam in criminalibus ordinem præscribunt, quæ constitutiones ab ecclesiasticis judicibus æquè ac à ceteris observari debent, præcipue si à Principe id quoque cautum fuerit. Ordo enim quem sequi oportet in judiciis canoniciis, à Principibus olim præscriptus fuit, ut abundè dixi superius. Quibus testimoniis adjungi potest locus elegans, peritus è Concilio Constantinopolitano sub Flaviano, unde probatur non solum leges publicas in ordine judiciorum ecclesiasticorum

observatas fuisse, sed etiam auctoritatem indulgendi in ea re quod vellet, penes Principem fuisse. Contendebat Eutyches Acta synodi contra se à Flaviano Archiepiscopo habitæ corrupta fuisse; ideoque ut coram Florentio Patricio & cuncta synodo iterum recenserentur, impetravit a Theodosio. Huic discussioni non adfuit Eutyches; sed Constantino monacho procuratori mandatum suum dedit: quem Melitophthongus Episcopus hac ratione repellebat, quod criminalis causa secundum leges per procuratorem tractari non poterat, quin præsens adesset accusatus; nisi aliter juss'erit Imperator, inquit, cui parendum erit. Inde profectum ut de ordine judiciorum nihil ferè constitutum legatur ab antiquis Conciliis, quia legitimum ordinem in judicando Episcopi sequabantur. Si quid vero canonicae discussioni accommodatum & à legibus omnissum decernerent, quod eam judiciorum partem attingeret, in ceteris articulis se leges sequi profitebantur. Hoc patet ex canonibus Concilij Carthaginensis, qui verant servos, vel proprios libertos, ad accusationem admitti, nec alios quos ad accusanda publica crimina leges publice non admittuntur. Idem de testibus constitut. Ceterum antequam ab hoc canone discedam, non ingratum lectori fore puto, si ultima ejus verba cum canone sexto Synodi Constantinopolitanæ ecumenicae Secundæ comparando illustrem, præsertim clm inde petatur regula quæ usi futura sit in caussis privatis Novatorum hujus seculi. Verba canonis sunt ista, postquam infames, haereticos, paganos, Iudeos ab accusatione Clericorum removisset: Sed tamen omnibus quibus accusatio denegatur, in caussis propriis accusandi licentia non neganda. Eadem sententia Synodi Secundæ, quæ haereticos & ceteros quosdam ad accusationem Episcoporum aut Clericorum non esse admittendos docet, si de criminis ecclesiastico agatur; ceterum non discussa eorum persona vel religione admittendos esse, si suam injuriam & id quod interest persequantur. Oportet enim, inquit, Episcopi conscientiam omnino esse liberam, & eum qui sibi injuriam faciat dicit, cuiuscunque sit religio, jux suum consequi.

VII. Si cui vero scrupulus aliquis haeret an ordo judiciorum canonicorum à legibus publicis formam acciperet, Gregorium Magnum aedat: qui Ioanni Defensori eunti in Hispanias commonitorum dedit, legibus Theodosii & Novellis Iustiniani instructum, ut sententias ab Episcopis Hispanis latae, nullas esse revinceret, eò quod non servatis legum solennibus redditæ

Conf. ann. 1625
¶ 1629.